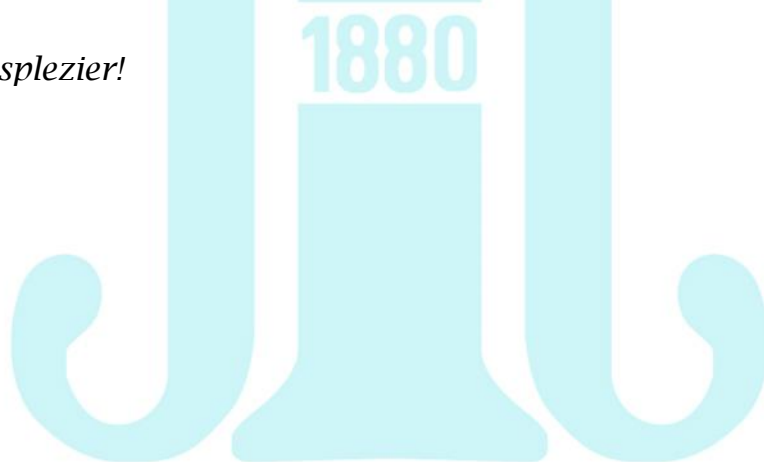

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

KOMT U HIER DIKWIJLS?

Komedie in twee bedrijven

1880

door

Paul Jacobs

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2014

Nr.2611

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIER tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk **KOMT U HIER DIKWILS?** op te voeren moet de naam van auteur **PAUL JACOBS** vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2000/0220/016
ISBN- 978- 90-385-06630

© 2000 Toneelfonds J. Janssens/Paul Jacobs
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 à 28 spelers)

EERSTE SPELER : DE MAN

TWEEDE SPELER : ELLEN, zijn vriendin

Kan eventueel ook volgende rollen voor haar rekening nemen :

**RECHTER – MEISJE IN STAD 2 – OUD VROUWTJE - MANNEQUIN -
LABORANTE**

DERDE SPELER : CAFEBAAS

Kan eventueel ook volgende rollen voor zijn rekening nemen :

**CAFEZEUR – FILMBEDIENDE – POLITIEMAN – OUDE GABBER –
DANSER – MANNEQUIN – PASSANT – LABORANT**

VIERDE SPELER : MEISJE IN CAFE

Kan eventueel ook volgende rollen voor haar rekening nemen :

**MEISJE DAT BINNENKOMT – SLOGGY APPELKONT – OVERSPELIGE
ECHTGENOTE – MEISJE IN STAD 1 – DANSEND MEISJE –
PASSEREND MEISJE – TROELA – MEISJE IN SMALLE JEANS –
MANNEQUIN – MEISJE IN BED – LAATSTE MEISJE**

DECOR

Een bruine kroeg, eventueel tot een gestyleerd decor te herleiden. (Aankleding naar eigen inzicht)

E E R S T E B E D R I J F

(Een cafébaas wast achter de toog glazen. Voor de toog zitten Man en Ellen op draaiende barkrukken. Ze zitten naar elkaar gekeerd, voor de zaal 'en profil'. Ze hebben een ernstig gesprek achter de rug en kijken elkaar teder aan, ze hebben elkaars handen vast.)

ELLEN : Zie je me nog graag? *(Man knikt)* Dus je gaat goed nadenken? *(Man knikt)*
Het is belangrijk, dat weet je hé? *(Man knikt)* Om elf uur kom ik terug, oké?

(Ze staat recht en wil weggaan. Op dat moment gaat de deur van het café open achter hem en Meisje in café komt binnen. Net als Ellen Man teder ten afscheid wil kussen, draait hij zijn kruk en staart naar Meisje in café, die ergens gaat zitten en de krant gaat lezen. Als Man zich terugdraait naar Ellen, geeft die hem een mep in zijn gezicht en gaat weg.)

(zeer beslist) Om elf uur. Dan moet ik het weten.

(Man voelt aan zijn zere wang en kijkt op zijn horloge. Hij zegt niets. Op de achtergrond speelt het liedje (of zingt een zanger) 'Nooit meer alleen' van Helmut Lotti, in een verkorte versie.)

Nooit meer alleen, nu jij van me houdt
Nooit meer alleen, het kan niet meer fout
Nooit meer alleen, met jou in m'n armen
Nooit meer alleen, die tijd is voorbij.

Soms ben ik bang
Dat je ooit van me weg zult gaan.
Als dat zou gebeuren,
Dan is het met mij gedaan.

Maar in jouw lach vind ik een zee van geluk.

Nooit meer alleen, nu jij van me houdt
 Nooit meer alleen, het kan niet meer fout
 Nooit meer alleen, met jou in m'n armen
 Nooit meer alleen, die tijd is voorbij.

(Als het nummer gedaan is, praat Man tegen het publiek.)

MAN : *(tot vrouwen in publiek)* Komt u hier dikwijls? Komt u hier dikwijls? Komt u hier dikwijls? Ik weet het. Het is niet meer de goeie manier om een vrouw aan te spreken in een café. Misschien dat het bij mijn ouders nog heeft gepakt, *(telt op zijn vingers)* tweeëndertig jaar geleden. Waarschijnlijk wel, anders had ik hier niet gezeten. Ken ik u van ergens? Dat is beter, vooral omdat het kàn, hé? Je-kunt-echt-iemand-van-ergens kennen. Van op straat, bijvoorbeeld. Of van in een café. *(Verbergt zijn gezicht in afgrijzen in zijn handen.)* Ik ben eens een maand niet meer naar hetzelfde café durven gaan. Er was een meisje... een mooi meisje, een lief meisje, echt niet het soort dat met een groot mes je piemel zou afkappen en aan de kat zou geven. Of toch niet expres. *(Hij gaat naar het tafeltje waar Meisje in café zit.)* Ken ik u ergens van? Ik heb u al de hele tijd zitten te bekijken. U hebt het soort gezicht dat me aan iemand doet denken. Iemand van TV. Of van de film. *(terzijde)* Natuùrlijk iemand van de film. Nooit de madame die de centen aanneemt bij de WC's in het Centraal Station. Ik denk aan iets Frans... Een actrice met karakter...

MEISJE IN CAFE : *(zeer koeltjes)* Juliette Binoche?

MAN : Ja, dat is het! Juliette Binoche. Tiens, hebben ze dat nog tegen u gezegd?

MEISJE IN CAFE : Ja, gisteravond. U.

MAN : Ik wist het niet meer. Ik was het absoluut vergeten. Ja, de wereld van de kroeg is vol gevaren. Versieren is een hard gevecht, maar de inzet is verschrikkelijk hoog. En dus bereidt een verstandig man zich grondig voor, voor hij naar de kroeg vertrekt. Hij neemt een douche, hij wast zijn haar, hij neemt een van die staaltjes die je altijd bij de scheerzeep krijgt... *(ruikt aan een klein flesje en*

giet het uit over zijn torso.) En toch gaat het uiteindelijk altijd nog zoals in de Wet van Murphy: hoe mooier het meisje, des te vetter is je haar.

CAFEBEBAAS : *(fluistert hard tegen Man.)* Die griet heeft al drie keren naar u gelachen.

MAN : Echt waar?

CAFEBEBAAS : Gaat ge wachten tot ze op haar knieën naar hier komt gekropen? Allez, gaat er naartoe en vraagt wat dat ze drinkt.

MAN : Ze heeft niet gelachen. Mij uitgelachen, zeker? Mijn haar is vet, dààr zal ze mee gelachen hebben. Ik doe haar denken aan een ketel met frietvet, dat zal het zijn. *(De cafébaas slaat wanhopig zijn ogen op.)* Ja, sorry, als mijn haar niet gewassen is, ben ik niks waard. Zegt maar dat ze morgen eens terugkomt. *(De cafébaas haalt zijn schouders op en wast verder glazen.)* Daarbij, ik stink. Ik heb moeten lopen om den tram te halen, ik stink naar het zweet. Ik voel me alleen maar op en top als ik juist uit den douche kom. Als ik nù met haar ga babbelen, doet ze zo. *(Knijpt neus dicht en wendt het hoofd af.)*

CAFEBEBAAS : Maar jongen toch, ge zijt zot. *(ruikt aan man)* Allemaal in orde. Allez, vooruit, aprite. *(Duwt hem in de richting van Meisje in café.)*

MAN : Mijn neusharen zijn niet bijgeknipt. Ze is kleiner dan ik. Ze gaat zo in mijne neus kunnen kijken. *(cafébaas zucht)* Daarbij, ze lacht al niet meer.

CAFEBEBAAS : Ze drinkt van haar pint. Niemand kan drinken en lachen tegelijk.

MAN : Volgens mij is ze stom. Knappe grieten zijn altijd stom. Volgens mij kan ze alleen maar praten over popmuziek.

(Meisje in café maakt aanstalten om te vertrekken.)

CAFEBEBAAS : Ze is weg. Ze gaat betalen. Als ge er nù niet naar toe gaat, is 't te laat. *(dreigend)* Dan ziet ge ze nooit niet meer terug. En dan klaag ik u aan bij het internationaal gerechtshof in Den Haag: een misdaad begaan tegen het Leven.

MAN : *(Balt de vuisten, sluit de ogen en bijt op zijn tanden om moed te verzamelen.)* Wat denkt ge? Zou ze Nederlands spreken? Het ziet er een beetje een Servo-Kroatisch type uit.

(Meisje in café gaat weg maar draait zich bij de uitgang om en zwaait.)

CAFEBEBAAS : Ze draait zich om! (*bijna hysterisch*) Ze-draait-zich-om! Ze ziet naar u!

Ze doet nog een bonjourke! Hoe is dat nu mogelijk? Laffe bange broekschijter!

MAN : Ah, is 't er zo ééntje? Zo'n feministe die denkt dat ze hier eventjes ne man kan komen opscharrelen. Sorry kindje, maar dat pakt niet bij mij. Ik ben toevallig nog een van die gasten van de oude slag. Zo ene die zélf het initiatief wil nemen. Natuùrlijk was ik een laffe, bange broekschijter. Afgewezen worden is niet prettig.

CAFEBEBAAS : (*tussendoor*) De eerste honderd keren zijn de ergste.

MAN : Het is allemaal een kwestie van zelfvertrouwen. (*Als een slogan:*) Geen zelfvertrouwen, geen succes bij de vrouwen. Een vrouw ruikt het als je bang voor haar bent. (*ernstig*) Een vrouw ruikt het trouwens ook als je eenzaam bent. Ik heb eens een heel jaar geen enkele vriendin gehad. (*Siddert even bij de gedachte en schudt met zijn hand.*) Mijn hand doet nog zeer als ik er aan denk. Elke donderdag, elke vrijdag, elke zaterdag zat ik hier. Ja, op deze kruk. Als ik zo keek kon ik de uitgang in 't oog houden, (*draait op kruk*) en zo zag ik de trap naar het toilet, met hun benen die naar boven gingen. Ik zag er niet anders uit dan nu, proper, fris, goed in de kleren, (*klopt op wangen alsof hij aftershave aanbrengt*) mijn gezicht was gereed om me te laten kussen, bijna door 't is eender wie. Voor de eerste keer in mijn leven was ik bereid tot een ernstige, langdurige re-laait-sie... (*onderbreekt zichzelf*) ja, zo schofterig zijn we wel. Als het goed gaat, zolang als er genoeg smachtende berichten op ons antwoordapparaat staan, zolang we maar voor het kiezen hebben, dénken we er nog niet aan om ons te binden. Waarom zouden we? We zouden wel gék zijn, kiezen is verliezen. Maar als het leven wat tegengas geeft, dan komen de goede voornemens vanzelf. Ineens beginnen we dan allemaal te denken aan open haarden en wandelingen in het bos en cd's met muziek van Richard Clayderman en een gezinsabonnement op het ARCA-theater... Je moet niet vragen hoe wanhopig een mens kan zijn.

(*Hunkerend, tegen Meisje dat binnenkomt.*)

Wat doe je vanavond?

Wat doe je morgen?

Wat doe je in de grote vakantie?

Wat doe je voor de rest van je leven?

(herpakt zich) Voor de rest van MIJN leven, we moeten nu ook niet overdrijven.

Dus, daar zat ik, op die kruk, deze kruk – ik hoop dat ze ze ontsmet hebben intussen – vol goede wil, volledig bereid om àl wat er nog over was van mijn jonge leven in de handen te leggen van het eerste het beste meisje dat lief voor mij wou zijn. Ze moest allang geen lange benen meer hebben of jarretellen of van die Baywatch-boobies. Ze moest alleen maar lachen, lief lachen en mijn handje vast nemen en me meenemen naar haar kamertje. En niemand *(gespeld pathetisch)* niemand wou me hebben. *(snuift)* Ze ruiken het, meneer. Echt waar. Succes kweekt succes, zeggen ze. Wel: alleen blijft alleen. U weet wat ze zeggen hé: meisjes zijn op zoek naar mannen met een lekker kontje en gevoel voor humor. *(lacht hardop)* Naar Tom Lanoye dus. Nee, meneer, meisjes zijn op zoek naar onbetrouwbare klootzakken, met dikke snorren en van die brede schouders en veel succes bij de wijven, waar ze dan later brave, oppassende sukkels van kunnen maken die hun loon afgeven en meekijken naar ‘Mooi en Meedogenloos’ en goeie, strenge vaders worden voor Ken, Kurt en Kimberley. U kent toch het verhaal van die vogelsoort in Zuid-Amerika? In Zuid-Amerika is er een vogelsoort – ik ben de naam vergeten, het waren geen papegaaien, maar ook geen pauwen, iets tussenin – en de mannetjes komen ééns per jaar samen op een open plek in het bos. De vrouwtjes gaan allemaal in een kring staan en ze kijken. En de mannetjes paraderen, in het midden. Pluimen recht, knorren, stappen, vuile moppen vertellen, wat doen zo’n beesten allemaal om op te vallen? En af en toe is er een vrouwtje en dat kiest voor zo’n vent. Die moet ik hebben, piept ze, die met z’n gele staart. Die met z’n Porche, zeg maar. Ik vertaal even in mensentaal. Mannetje blij, vrouwtje blij, hotelkamertje huren, samen de bosjes in. Feest. Tijdje daarna, ze komen terug en het mannetje gaat opnieuw naar de kring. Dus niet gezellig uitblazen en nog een sigaretje roken, nee, wham, back tot business. En weer paraderen de mannetjes en kiezen de vrouwtjes. En wat is nu de les? Wat is de moraal van het verhaal? *(samenzweerderig)* Welke mannetje worden daar in Zuid-

Amerika het meest gekozen? Zijn het de brave mannetjes? Zijn het de serieuze mannetjes? Zijn het de mannetjes die het nog nooit gedaan hebben en zich vrij hebben gehouden voor hun eerste en enige grote liefde? (*Knikt van nee, zegt dan hard en kwaad*) Néé, het zijn die godverdomse klootzakken van vogels die elke vijf minuten met een ander in de pampa's duiken! Die vogels met hun brede schouders, dié worden gekozen, want die hebben bewezen dat ze het kunnen, dames en heren. Als al die andere wijfjes zo'n hanige bink met pluimen in zijn gat fantastisch vinden, dan zal die toch wel fantastisch ZIJN, zeker? Dan zal mijn ei toch wel bevrucht worden of niet? Zo, dames en heren, redeneert een kleurrijke vogel met een heel klein vogelverstand in de binnenlanden van Zuid-Amerika. En sta me toe, naar analogie... (*aarzelt heel lang hoe hij het zal uitdrukken*) Het verbaast mij geen zier. Het beste wat een vent dus kan doen is redeneren, zoals de grootvader van Knorretje in Winnie-de-Pooh, en hoewel het er niet de schijn van heeft word ik nu even zeer immoreel. De grootvader van Knorretje in Winnie-de-Pooh had twee namen: 'Overtreders' en 'Willem'. Twéé. En als Pooh dan vraagt: Waarom twéé?', zegt Knorretje:

MEISJE DAT BINNENKOMT : (*met grappige piepstem*) Voor-als-hem-er-één-verloor.

MAN : Voor-als-hij-er-één-verloor. Het enige probleem is dat als ge twee vriendinnen hebt, je al half op weg bent om er drie te nemen. En wanneer gàt de onrust eigenlijk weg? Bij vier? Bij vijf? Bij zes?

CAFEBEBAAS ALS CAFEZEUR : (*met lijzige, trage stem*) Hoe is 't ? Alles kits achter de rits? Moet ge geen pillicht hebben? Ik doen in verlichtingsartikelen tegenwoordig. Allez, 'k zou liegen, ik doe niet echt in verlichtingsartikelen. We doen alleen maar in laserstralen.

MAN : Ha?

CAFEBEBAAS ALS CAFEZEUR : En in halogeenlampen natuurlijk.

MAN : Natuurlijk. (*Duwt cafébaas als zeur vriendelijk maar beslist opzij.*) Dit zijn de momenten waarop ik denk: was ik maar getrouwd. Ik had al opgroeiende kinderen kunnen hebben. (*trots*) Ze hadden al aan de drugs kunnen zijn.

KIND : (*Alleen hoorbaar achter de coulissen.*) Mama, waar is papa?

ELLEN : Papa zit op zijn kamer, jongen. Te hunkeren naar andere mama's.

MAN : Maar ik heb u nog niet verteld waarom ik hier ben vanavond. Als u een beetje vroeger was gekomen, had u het kunnen weten. Kijk maar hoe ik ben binnengekomen.

(Komt opnieuw binnen: op zijn gemak, beetje slungelig, zonder op iemand te letten, gaat zitten en gaat zitten bladeren in Blaazuit.)

Zo komt een man een café binnen die niets te winnen heeft of te verliezen. *(denkt na)* Hoewel je natuurlijk moet oppassen met die clichés: vanavond heb ik toevallig wel alles te winnen of te verliezen. *(herpakt zich)* Laat ik het zo zeggen: Ik ben in elk geval niet binnengekomen om een vrouw te versieren. Dat gaat eerder zo:

(Trekt regenjas aan en zet de kraag recht, in een poging om Humphrey Bogart te imiteren. Komt bedachtzaam binnen, gaat nog even met zijn hand door zijn haar, trekt een nors gezicht, kijkt onopvallend rond, ziet een kennis in de verte, knipoogt en steekt zijn hand op, steekt een sigaret op en bestelt met een beheerst, klein gebaar een jenever, gaat dan zitten bij Meisje aan toog.)

Komt u hier dikwijls?

Heeft u op de lichaamstaal gelet? Lichaamstaal is heel belangrijk. In een beetje kroeg op vrijdagavond, moet je al bijna roepen, wil je jezelf verstaanbaar maken. En dus wordt de manier waarop een meisje haar lichaam houdt, plots héél significant.

(Ellen komt in aerobic kostuum binnengeturnd (salto? Flikflak?), komt naast hem staan en kruist haar armen voor haar lichaam.)

Houding één. De armen voor de borst.

ELLEN : Afweer. Angst. Ik ben op mijn hoede. Ik betrouw je voor geen haar. Hou je poten thuis. *(Zet zich in houding twee.)*

MAN : Houding twee. De armen ontspannen naast het lichaam.

ELLEN : Openheid. Toegankelijkheid. Ik ben niet bang van jou. Vertel maar verder over hoe je met een kano de Lesse bent afgevaren. Wie weet wordt het nog wel interessant. *(In houding drie.)*

MAN : Houding drie. Het meisje vouwt de armen achter het hoofd, waardoor de borsten optimaal worden opgetrokken. Daarbij speelt ze onopvallend met haar lokken.

ELLEN : Kijk, ik speel onopvallend met mijn lokken. Heb ik geen mooi haar? Ik heb het pas gewassen met Wash and Go van Vidal Sassoon. En wat vind je van mijn borsten? Zou je niet gauw verliefd op me worden en met me trouwen? Ik vind Ken trouwens een mooie naam. En Kurt. En Kimberley. En om zeven uur geven ze 'Mooi en Meedogenloos' op de televisie. *(In houding vier.)*

MAN : Houding vier. Het meisje draait haar rug naar je toe. *(doceert)* Dit is lichaamstaal waar wij mannen het een beetje moeilijk mee hebben. Sommigen van ons zien in deze houding iets afwachtends, iets twijfelend. Misschien heeft iets of iemand de aandacht van het meisje opgewekt in een ander deel van het café. Een oudere vriendin, haar moeder, een zeldzame Zuid-Amerikaanse parkietensoort, wie zal het zeggen? In ieder geval, het zou voorbarig zijn om uit deze houding definitief af te leiden dat...

(Ellen draait zich even om en geeuwt nadrukkelijk. Dan wijst ze nadrukkelijk op haar horloge en flikflakt weer af.)*

*(*Noteer dat van nu af Ellen in andere rollen dan die van haarzelf telkens Man op de voortschrijdende tijd attendeert.)*

MAN : *(slikt)* Bon.

Maar waarom ben ik hier, wou u misschien weten. Ongeschoren en *(ruikt aan oksel)* bezweet, een jongen die vanavond duidelijk zijn jachtvergunning heeft thuisgelaten. Daar kan maar één reden voor zijn.

VOLLEDIGE CAST : *(scandeert)* Hij heeft een afspraak met zijn vriendin.

MAN : Met Ellen. *(Kijkt op zijn horloge.)* Om elf uur komt ze terug. Zal ik u vertellen hoe ik haar heb leren kennen? Het was na de periode van de Grote Droogte.

Mijn hart schréeuwde om liefde. Op één maand was ik op vier verschillende vrouwen verliefd geworden, waaronder één lesbische loodgieter en de vrouwelijke politieagent. Ik voelde me als een pasgeboren eend die het eerste achternaliep wat bewoog, al was het een bezem op een karretje. En deze keer verloor deze eend zijn verstand aan de kassa van de boekwinkel.

MAN & ELLEN : *(Geven allebei een stapeltje boeken af aan de toog, die voor de gelegenheid de kassa is van een boekwinkel. Meisje is samen met Cafébaas boekverkoper. Man en Ellen zeggen exact tegelijk.)* Alstublieft. *(Ze kijken verlegen glimlachend naar elkaar.)*

CAFEBEBAAS & MEISJE : *(tegelijk)* Dat is 819 frank. *

*(*Noteer dat cafébaas in al zijn komende vermommingen een geschaafd soort Antwerps blijft spreken.)*

(Man en Ellen moeten beiden lachen en geven tegelijk een briefje van 1.000.)

CAFEBEBAAS & MEISJE : En 181 terug.

(Man en Ellen glimlachen opnieuw, nemen allebei hun boeken en gaan elk een andere kant uit. Halfweg staan ze allebei stil en draaien zich om. Man aarzelt even en loopt dan op Ellen toe en zegt:)

MAN : En wat zullen we nu zoal eens tegelijk gaan doen?

Het was eruit voor ik het wist. Noem het inspiratie, noem het wanhoop. In elk geval, we hebben koffie gedronken, ze heeft me haar telefoonnummer gegeven en nog diezelfde avond ben ik bij haar op bezoek geweest. Dat is intussen twee jaar geleden. Natuurlijk wil u weten of we ook allebei hetzelfde boek hadden gekocht? Nee, zij had een reisgids over Rome, ik een pornoversie van een album van Jommeke. Maar die heb ik haar de eerste weken maar niet laten zien. Ik ben er nooit echt achtergekomen of die eerste weken van een nieuwe relatie nu net de mooiste zijn of de moeilijkste. O, wat deden we ons best! Alles wilde ik weten van haar. En zij van mij.